

Ο πνευματικός αγώνας μέσα στην οικογένεια

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες



Σας ευχαριστώ για την τιμητική σας πρόσκληση να μιλήσω στη σημερινή σύναξη, που είναι τόσο σημαντική και για μάς, αλλά και για την Ἔκκλησία του Χριστού τη στρατευομένη στο μαρτυρικό νησί μας.

Κάθε έργο που τελείται στο χώρο της αγίας Εκκλησίας εν τω ονόματι του Ιησού Χριστού, “τελειούται Πνεύματι Αγίω” και γι' αυτό το λόγο η επιτυχία του σκοπού της όλης δραστηριότητάς σας είναι βεβαία ενώπιον του Κυρίου.

Πέρα από τους προσωπικούς δισταγμούς για την καταλληλότητά μου ως ομιλητού περί οικογενείας, η μικρή πείρα στο έργο της εξομολογήσεως και πνευματικής καθοδηγήσεως των αδελφών μας, που αγωνίζονται στον κόσμο, στον ευλογημένο χώρο και τρόπο της οικογενειακής ζωής, με έπεισε να περιοριστώ στην απάντηση του ερωτήματος και της απορίας, που συχνά ακούμε από τους αδελφούς μας, που μας λέγουν ότι “Πάτερ μου, εμείς είμαστε μέσα στον κόσμο, βρισκόμαστε στην κοινωνία, έχουμε οικογένεια, είναι δυνατό να σωθούμε; Είναι δυνατό να φθάσουμε στα μέτρα αυτών των αγίων, που δια-βάζουμε τους βίους τους στα βιβλία;”



Πηγή: orthodoxmathiteia.blogspot.com

Νομίζω πάνω σ' αυτό το θέμα μπορούμε για λίγο να σταθούμε, να δούμε πώς εκτυλίσσεται ο αγώνας της πνευματικής ζωής μέσα στην οικογένεια, πώς πολεμούν εκεί τα πάθη και πώς θεραπεύονται και αγιάζεται ο άνθρωπος.

Γνωρίζουμε από τους Ιερούς Κανόνες της Εκκλησίας μας, που διαφυλάττουν ανόθευτο το γνήσιο ήθος της Ορθοδοξίας, ότι “ει τις τον γάμον μέμφοιτο, και την καθεύδουσαν μετά του ανδρός αυτής, ουσαν πιστήν και ευλαβή βδελύσσοιτο ἡ μέμφοιτο, ως αν μη δυναμένην εις βασιλείαν Θεού εισελθείν, ανάθεμα ἐστω” (Α' Κανών της εν Γάγγρα Συνόδου). Η άνευ συμβιβασμού αποτομία και αυστηρότητα του κανόνος, που έχει και άλλους πολλούς συμφώνους του, μας δίδει την ορθή βάση και λύση του θέματος και έτσι σε μας απομένει τώρα να δούμε πρακτικά τον πόλεμο τον πνευματικό μέσα στην οικογένεια.

Η χριστιανική ζωή, και ειδικά στο προκείμενο θέμα η οικογένεια, είναι εικόνα της ζωής του τρισυποστάτου της Θεότητος. Η οικογένεια, ως κοινωνία προσώπων, εικονίζει την εν πλήρει αγάπη ενότητα της Αγίας Τριάδος, όπου τα τρία πρόσωπα διατηρούν τις υποστάσεις τους χωρίς να διαλύονται στην ένωσή τους, αλλά ζουν ως μία φύσις τριών προσώπων. Ο κλασσικός όρος “μονάς εν τριάδι και τριάς εν μονάδι” εκφράζει σαφώς τη λεπτότητα και ακρίβεια της τρια-δικής θεϊκής σχέσεως και ταυτόχρονα το αρχέτυπο κάθε πραγματικής οικογένειας.

Εφ' όσον το ήθος διαμορφώνεται από το δόγμα, άρα η ορθόδοξη θέση του ανθρώπου μέσα στην οικογένεια είναι η διάσωση, αλλά και η ολοκλήρωση του προσώπου του μέσα στην ένωση της αγαπητικής οικογενειακής ενότητας, όπου τα πολλά μέλη αποτελούν ένα σώμα αδιάσπαστο και αδιαίρετο.

Είναι κοινή θέση των αγίων Πατέρων ότι η διαίρεση και ο διχασμός οφείλεται στην προσωπική του κάθε ενός ανθρώπου διάσπαση και διαστροφή της “κατ’ εικόνα Θεού” δημιουργίας και φυσικής ωραιότητάς του, με αποτέλεσμα τον ατομισμό και την αποξένωση με όλα τα θλιβερά επόμενά τους. Σαν επακόλουθο της πτώσης έρχονται τα πάθη, που αποτελούν έκτοτε την αρρώστια της φύσης μας, τον μόνιμο και ύπουλο εχθρό της σωτηρίας μας.

Γι' αυτό και κάθε ένας, όπου κι αν βρίσκεται, έχει μπροστά του αυτό το σκληρό τείχος των παθών, που πρέπει να υπερβεί, για να μπορέσει να κοινωνήσει εν αγάπη με το ζώντα αληθινό Θεό και δημιουργό του και με τους ανθρώπους, ως εικόνες Θεού και αδελφούς του. Πολύ δε περισσότερο μέσα στην οικογένειά του, όπου η σχέση πρέπει να είναι τόσο στενή, σαν ένα συμπαγές και αδιάλυτο σώμα, που βαστάζει όλα τα βάρη σαν ένας άνθρωπος.

Οι Άγιοί μας μέσα από τη δική τους πείρα και την εν Θεώ σοφία, κυρίως όμως από τον πανάρετο και αρχέτυπο βίο του Κυρίου μας, διαιρούν τα πάθη σε τρία γενικά, όπως τα ονομάζουν γίγαντες των παθών, και από αυτά σαν πηγή ξεχύνονται τα υπόλοιπα, που αποτελούν τον πολυποίκιλο δαίδαλο των εναντίων μας μηχανημάτων του εχθρού της σωτηρίας μας.

Και αυτά δεν είναι άλλα, απ' εκείνα με τα οπία σαν όπλα “επείρασεν” ο σατανάς τον Κύριο, όταν ενήστευε στην έρημο, και γι' αυτό δικαίως θεωρούνται τα κυριότερα, γιατί εάν αυτά δεν συμπλήρωναν όλο τον κύκλο της διαβολικής πανουργίας, δεν θα αφοπλίζετο κατά κράτος καθολικά ο διάβολος.

Αυτά λοιπόν είναι η κενοδοξία, η φιλαυτία και η φιληδονία, και εφόσον κτυπούν και μπαίνουν ως εμπόδια στην εν Χριστώ πορεία του κάθε ανθρώπου, ας εξετάσουμε τί γίνεται και μ' αυτά μέσα στο χώρο της οικογένειας και πώς αντιμετωπίζονται,

προκειμένου να μην επιτύχουν το σκοπό τους, που είναι η διάλυση των πάντων, που αρχίζει από τον εαυτό μας, προχωρεί στους γύρω μας, στην οικογένειά μας και καταλήγει στο Θεό Σωτήρα μας.